

Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Venstre og Dansk Folkeparti om et fagligt løft af folkeskolen

---

7. juni 2013

1. Indledning

Danmark har en god folkeskole, men den skal udvikles, så den bliver endnu bedre.

Vores folkeskole er blandt de bedste til at udvikle eleverne til aktive medborgere og til at give dem gode sociale kompetencer. Folkeskolen skal sammen med forældrene fremme elevernes alsidige udvikling og dannelse og give dem kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere.

Folkeskolen fremmer elevernes evne til at forstå og deltage i demokratiske processer. Eleverne er godt rustet til deres fremtidige liv som samfundsborgere i Danmark. Fagligt klarer de danske elever i indskolingen sig godt i både dansk og matematik. Derudover har de danske elever gode samarbejdsevner, og debatkulturen og det sociale klima på skolen og i klasserummet er generelt godt.

Men den danske folkeskole står også over for store udfordringer. Det faglige niveau – særligt i læsning og matematik – er ikke tilstrækkeligt højt. Danske skoleelever ligger omkring gennemsnittet i OECD i dansk, matematik og naturfag, når de forlader folkeskolen. Samtidig udvikler vi ikke de fagligt svage eller de fagligt stærke elevers potentiale. Mellem 15 og 17 pct. af eleverne forlader i dag folkeskolen uden tilstrækkelige læse- og matematikfærdigheder, og mange elever henvises til specialundervisning. Derudover har Danmark relativt set få fagligt stærke elever. Skal elevernes faglige niveau og dermed det faglige niveau i folkeskolen forbedres, er det centralt, at alle elever får mulighed for at udfolde deres potentiale fuldt ud, så vi kan klare os i den stigende internationale konkurrence.

Læreruddannelsen er allerede forbedret, så grundstenen for en endnu bedre folkeskole er på plads.

Undervisningstimetallet i folkeskolen er faldende, og det medfører mindre tid til læring. Siden 2006/07 er antallet af planlagte timer således faldet med 94 timer svarende til, at hver elev mister ca. én måneds undervisning ud af det samlede skoleforløb.

Udskolingen, som udgør de ældste klassetrin i folkeskolen, er afgørende for elevernes muligheder for at gennemføre en efterfølgende ungdomsuddannelse. Men udskoling klæder ikke eleverne tilstrækkeligt på til at vælge og gennemføre en

ungdomsuddannelse. Ca. 92 pct. af den årgang, der afsluttede folkeskolen i 2011, forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er dog stadig en relativt stor gruppe, som har vanskeligt ved at finde den rigtige ungdomsuddannelse og gennemføre den.

Det faglige niveau i folkeskolen skal forbedres. Dette skal ske ved på den ene side at bygge videre på folkeskolens nuværende styrker, og på den anden side at tage hånd om de udfordringer skolen står overfor. Aftaleparterne (regeringen, Venstre og Dansk Folkeparti) vil derfor fastholde og udvikle folkeskolens styrker og faglighed ved at arbejde for følgende tre overordnede mål:

- 1) Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- 2) Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- 3) Tilliden til og trivselen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Målene skal bidrage til at sætte en klar retning og et højt fælles ambitionsniveau for folkeskolens udvikling og sikre klare rammer for en løbende og systematisk evaluering.

For at opfylde disse tre mål er aftaleparterne enige om en reform af folkeskolen baseret på tre overordnede indsatsområder, som gensidigt understøtter hinanden, og som kan bidrage til at forbedre elevernes faglige niveau:

- En længere og varieret skoledag med mere og bedre undervisning og læring
- Et kompetenceløft af lærere, pædagoger og skoleledere
- Få klare mål og regelforenklinger

Der skal gives mulighed for at arbejde med en lang række elementer, der har betydning for elevernes faglige færdigheder, læring og trivsel. Det drejer sig bl.a. om alsidig udvikling og læringsrelevante kompetencer, alsidige læringsstrategier, tilegnelsen af viden og kreativitet, motivation, refleksion, bedre undervisningsmiljø og trivsel, samarbejde mellem lærere og pædagoger, bevægelse og motion, kobling af teori og praksis og mulighed for lektiehjælp.

Inden for rammerne af de tre indsatsområder gennemføres en bred vifte af initiativer. De regelændringer, som initiativerne medfører, gennemføres ved ændringer i den eksisterende folkeskolelov og afledte konsekvensændringer i anden lovgivning. Regler, som ikke berøres af initiativerne, videreføres uændret.

2. En længere og mere varieret skoledag

Aftaleparterne er enige om, at alle elever skal have en længere og varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer.

Den længere og mere varierede skoledag skal give skolerne mere tid til undervisning via flere fagopdelte timer og ny tid til understøttende undervisning. Dette giver kommunerne lokal frihed til at sikre, at en række opgaver, som understøtter den fagopdelte undervisning, kan tilrettelægges på nye og bedre måder. Det gælder både inden for de enkelte fag og på tværs af fagene.

Samlet giver det bedre muligheder for at styrke klasseundervisningen til den faglige fordybelse, samtidig med at der i øvrigt i undervisningen arbejdes med en række elementer, der har betydning for elevernes faglige færdigheder, læring, motivation og trivsel. Det drejer sig bl.a. om varierede og differentierede læringsformer, der udfordrer både fagligt stærke og fagligt svage elever, praktiske og anvendelsesorienterede undervisningsformer, der åbner skolen mod den omgivende verden, tilegnelse af viden, innovation, entreprenørskab og kreativitet, der gør eleverne i stand til og giver dem forståelse for at omsætte viden til produkter af værdi for andre, og understøttende læringsaktiviteter, der har til formål at udvikle elevernes undervisningsparathed ved at arbejde med deres sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel.

Den længere tid i skolen gør det muligt at sikre, at alle børn er fysisk aktive og får bevæget sig hver dag, og at alle børn får tilbud om lektiehjælp.

Målet om at styrke elevernes læring og dermed folkeskolens faglige niveau skal afspejles i et øget ambitionsniveau for undervisningen og elevernes faglige niveau på forskellige klassetrin, herunder særligt i dansk og matematik. Via mere og bedre undervisning skal eleverne på sigt kunne det samme i 8. klasse, som de i dag kan i 9. klasse.

Der skal skabes nye og bedre muligheder for at inddrage pædagoger og øvrigt personale til at støtte og supplere lærerne med andre relevante kvalifikationer i skoledagen, *jf. afsnit 2.12*.

Ved lovændring indføres en længere og varieret skoledag på 30 timer for børnehaveklassen til 3. klasse, 33 timer for 4. til 6. klasse og 35 timer for 7. til 9. klasse.

I undervisningen indgår den fagopdelte undervisning i fagene samt ny tid til understøttende undervisning, som skal supplere og understøtte den fagopdelte undervisning i den øvrige del af skoledagen.

De tidligere regler for timetalstyring ændres således:

- Der fastlægges et minimumstimetal på hvert klassetrin for den samlede skoledags længde, som svarer til en gennemsnitlig skoleuges længde over et år på 30 timer i børnehaveklassen til 3. klasse, 33 timer for 4. til 6. klasse og 35 timer for 7. til 9. klasse.

- Der fastsættes et minimumstimetal for det samlede antal årlige fagopdelte undervisningstimer i fagene. Differencen mellem den tid, skolen bruger på de fagopdelte timer, og minimumstimetallet for skoledagens længde, anvendes til den nye tid til understøttende undervisning. Der fastsættes ikke et minimumstimetal for denne tid.
- Der fastsættes et minimumstimetal for antallet af årlige undervisningstimer i dansk og matematik på alle klassetrin og i historie på 3. til 9. klassetrin.
- Der fastlægges vejledende timetal for undervisningen på hvert klassetrin i de enkelte, øvrige fag.
- Loftet for antal af undervisningstimer i indskolingen på maksimalt syv timer om dagen erstattes af en bestemmelse om, at en skoleuge set over et skoleår i gennemsnit ikke må overskride 35 timer. Der indsættes en bestemmelse om, at kommuner og skoler kan ansøge Ministeriet for Børn og Undervisning om dispensation fra denne regel. Dispensation gives af pædagogiske grunde.

Flere fagopdelte timer og understøttende undervisning

Med den længere og varierede skoledag indføres følgende ændringer af timefordelingen:

- Forhøjelse af dansk i 4.-9. klasse med én lektion om ugen.
- Forhøjelse af matematik i 4.-9. klasse med én lektion om ugen.
- Indførelse af engelsk i 1. og 2. klasse med én lektion om ugen.
- Forhøjelse af idræt i 1. klasse med én lektion om ugen.
- Forhøjelse af musik i 1. og 5. klasse med én lektion om ugen.
- Forhøjelse af håndværk og design i 4. klasse med én lektion om ugen.
- Indførelse af 2. fremmedsprog i 5. klasse med én lektion om ugen og i 6. klasse med to lektioner om ugen.
- Forhøjelse af timetallet i natur/teknik i 2. og 4. klasse med én lektion om ugen.
- Indførelse af valgfag fra 7. klasse med to lektioner om ugen.
- En ugentlig lektion fra 8. klasse i geografi flyttes til 7. klasse, således at der sker en udjævning af timerne mellem de to klassetrin.

Tabel over forslag til revideret skoleuge										
Fag	Reform	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
Ekstra lektioner	Efter	+3	+2	0	+4	+4	+4	+4	0	1
Dansk	Før	11	10	9	6	6	6	6	6	6
	Efter	11	10	9	7	7	7	7	7	7
Engelsk	Før			2	2	3	3	3	3	3
	Efter	1	1	2	2	3	3	3	3	3
2. fremmedsprog	Før							3	4	4
	Efter					1	2	3	3	3
Historie	Før			1	2	2	2	2	2	1
	Efter			1	2	2	2	2	2	1
Kristendom	Før	2	1	1	1	1	2		1	1
	Efter	2	1	1	1	1	2		1	1
Samfundsfag	Før								2	2
	Efter								2	2
Matematik	Før	5	5	5	4	4	4	4	4	4
	Efter	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Natur/teknik – Naturfag	Før	1	1	2	2	2	2	-	-	-
	Efter	1	2	2	3	2	2	-	-	-
Geografi	Før							1	2	1
	Efter							2	1	1
Biologi	Før							2	2	1
	Efter							2	2	1
Fysik/kemi	Før							2	2	3
	Efter							2	2	3
Idræt	Før	1	2	2	3	3	3	2	2	2
	Efter	2	2	2	3	3	3	2	2	2
Musik	Før	1	2	2	2	1	1			
	Efter	2	2	2	2	2	1			
Billedkunst	Før	1	2	2	2	1				
	Efter	1	2	2	2	1				
Håndarbejde, sløjd og hjemkundskab	Før				2	4	4	3		
	Efter				3	4	4	2		
Valgfag	Før								2	2
	Efter							2	2	2
Fagopdelte lektioner	Før	22	23	26	26	27	27	28	32	30
	Efter	25	25	26	30	31	31	32	32	31
Timer til klassens tid	Før	1	0,75	0,75	0,75	0,75	1	1	1	1
	Efter	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Understøttende undervisning	Før									
	Efter	7,7	7,7	6,75	6,0	5,0	5,0	6,2	6,2	7,2
Heraf fx bevægelse/motion		3	3	3	2	2	2	3	3	3
Skoleugens længde i klokketimer, inkl. pauser*	Før	21,1	21,8	24,5	24,5	25,4	25,7	26,6	30,2	28,4
	Efter	30	30	30	33	33	33	35	35	35

Hele skoledagen er undervisning. Undervisningen skal sikre, at eleverne når de høje faglige ambitioner i Fælles Mål.

I undervisningen indgår den fagopdelte undervisning i fagene samt undervisningsopgaver, som skal understøtte den fagopdelte undervisning i den øvrige del af skoledagen.

Den længere og varierede skoledag skal således give skolerne mere tid til undervisning via flere fagopdelte timer og ny tid til understøttende undervisning.

Det er skolelederens ansvar, at der skabes sammenhæng mellem de fagopdelte timer og den nye tid til understøttende undervisning. Lærerne skal sikre sammenhæng i undervisningen, og at de faglige mål for fag og klassetrin bliver indfriet.

Tiden til understøttende undervisning tilrettelægges fleksibelt i kommunerne, og det er kommunens opgave at tilrettelægge personalesammensætningen, *jf. afsnit 2.12*. Tiden til understøttende undervisning er ikke omfattet af holddannelsesregler.

Kommunerne og den enkelte skole kan beslutte at konvertere den nye tid til understøttende undervisning til fagopdelte undervisningstimer i fagene. Kommunerne får endvidere mulighed for at give skolerne dispensation til at nedsætte den egentlige undervisningstid, som ligger ud over minimumstimetallet for den fagopdelte undervisning, for konkrete klasser i op til et år, hvis de samtidig øger antallet af fagopdelte undervisningstimer med to voksne, herunder særligt i dansk og matematik. Dispensationsmuligheden gælder generelt for de yngste klasser – børnehaveklassen og 1.-3. klasse – og for 4.-9. klasse for klasser med helt særlige behov.

Idræt, motion og bevægelse hver dag

På alle folkeskolens klassetrin skal motion og bevægelse indgå i et omfang, der i gennemsnit svarer til ca. 45 minutter dagligt i løbet af den længere og varierede skoledag. Det skal medvirke til at fremme sundhed hos børn og unge og understøtte motivation og læring i skolens fag. Motion og bevægelse kan både indgå i den fagopdelte undervisning, herunder idræt, og i den understøttende undervisning. Det kan fx ske ved korte sekvenser af bevægelsesaktiviteter som morgenløb, boldspil eller lignende, større og kontinuerlige aktiviteter fx i samarbejde med foreningsliv som idrætsforeninger, kulturforeninger mv., eller ved at bevægelse bruges pædagogisk til at arbejde med fagenes indhold.

Det påhviler skolelederen at sikre, at eleverne inden for den samlede undervisningstid deltager i motion og bevægelse hver dag i et omfang svarende til gennemsnitligt 45 minutter om dagen.

Faglig fordybelse og lektiehjælp

Tiden til faglig fordybelse og tilbud om lektiehjælp mv. skal have fokus på at styrke elevernes faglige niveau ved bl.a. at tilbyde eleverne faglig træning, faglige udfordringer eller turboforløb, som er tilpasset deres niveau og behov. Det er obligatorisk for skolerne at tilbyde lektiehjælp og faglig fordybelse som en del af den længere skoledag. Tiden skal målrettes både de fagligt stærke elever og de fagligt svage elever.

2.1. Flere timer i dansk og matematik

Dansk og matematik styrkes på 4. til 9. klassetrin ved at tildele begge fag et øget timetal, der svarer til en ekstra ugentlig lektion i forhold til det nuværende vejledende timetal. Forøgelsen af timetallet udmøntes på alle skoler ved, at der fastsættes et samlet bindende minimumstimetal for hvert af fagene dansk og matematik på 4.-9. klassetrin på henholdsvis 210 og 150 timer á 60 minutter pr. klassetrin. Hensigten med at styrke timetallet i disse to grundlæggende fag er at give mere tid til fordybelse og anvendelse af varierende undervisningsformer, hvor alle elever – både de, der lærer langsommere, og de, der lærer hurtigere – kan få det fulde udbytte af undervisningen.

For at hæve kvaliteten i dansk- og matematiktimerne afsættes midler til et treårigt forsøgs- og udviklingsprojekt, som skal udvikle nye undervisningsmetoder til dansk og matematik, der udfordrer alle børn og gør undervisningen mere relevant. Det kan fx være ved mere anvendelse af it som en integreret del af undervisningen og ved i de ældste klasser at bruge matematik til løsning af praktiske opgaver som fx privatøkonomi, så det skaber mere mening for eleverne.

Målrettet indsats for ord- og talblinde elever

Alt for mange ordblinde og talblinde elever får ikke den nødvendige hjælp, fordi deres vanskeligheder ikke opdages i tide. For at sikre en tidligere indsats for disse elever, vil der blive stillet diagnostiske test og værktøjer til tidlig identifikation af ord- og talblinde elever til rådighed. Dette skal ske ved bl.a. udvikling af en test til talblindhed til brug for skolerne, ligesom der i 2015 vil blive en ordblindetest tilgængelig for indskolingselever. Testene vil sammen med faglige vejledninger og metoder blive stillet gratis til rådighed for skolerne.

2.2. Styrkelse af fremmedsprog

Undervisningen i fremmedsprog skal styrkes. Den stigende internationalisering og børnenes tidlige udsyn til andre lande stiller krav om øgede sprogkunderskaber – ikke mindst i engelsk. Derfor skal eleverne have mere undervisning i fremmedsprog.

Når man skal begå sig i en global verden, er det i stigende grad vigtigt at kunne beherske engelsk. Langt de fleste børn møder allerede engelsk i en tidlig alder og er motiverede for at lære sproget. Derfor indføres engelsk fra 1. klasse. Der sker

en nettoforøgelse af fagets timetal over skoleforløbet i forhold til det nuværende vejledende timetal med, hvad der svarer til en ugentlig lektion på henholdsvis 1. og 2. klassetrin.

En god sproglig ballast skal ruste de danske elever til livet i en globaliseret verden, der stiller nye og højere krav til, hvilke sproglige kompetencer der er nødvendige for at kunne klare sig på arbejdsmarkedet – både i Danmark og i udlandet.

For at styrke undervisningen i 2. fremmedsprog fremrykkes 2. fremmedsprog i tysk eller fransk til 5. klasse og gøres obligatorisk. Det betyder, at der i 5. og 6. klasse afsættes henholdsvis én og to ugentlige lektioner til tysk eller fransk i den vejledende timefordeling. Samtidig indføres der mulighed for, at eleverne fra 7. klassetrin kan fritages for undervisningen i 2. fremmedsprog. Som ved de i dag gældende regler for valg af fag træffes beslutningen om fritagelse af eleven efter samråd med forældrene og elevens lærere, eventuelt med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Tilbudsfag i tysk/fransk omdøbes samtidig til ”2. fremmedsprog”.

Endvidere vil det generelt være muligt for eleverne at vælge et tredje fremmedsprog som valgfag. Dette kan være tysk, fransk, spansk eller et andet fremmedsprog, som skolerne vælger at tilbyde.

2.3. Flere timer i natur/teknik

Natur/teknik er et vigtigt dannelsesområde for alle elever, og et fag, der giver eleverne et grundlag til videreuddannelse inden for en række områder. Derfor forhøjes det vejledende timetal i natur/teknik i 2. og 4. klasse med én lektion om ugen.

2.4. Praktiske/musiske fag

De praktiske/musiske fag skal bidrage til at understøtte den faglige udvikling og folkeskolens øvrige fag, herunder særligt dansk og matematik. Derfor indføres et nyt fag Håndværk og design, som erstatter sløjd og håndarbejde, og desuden indgår i valgfagsrækken.

Samtidig forhøjes det vejledende timetal for musik i 1. og 5. klasse og for håndværk og design i 4. klasse med én lektion om ugen.

Indholdet i faget hjemkundskab præciseres, og fagets navn ændres til Madkundskab.

2.5. Den åbne skole

Skolerne skal i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen, ved at kommunerne forpligtes til at sikre et samarbejde. Herudover forpligtes fol-

keskolen og de kommunale musik- og billedskoler til et gensidigt samarbejde. Det vil dog være op til den enkelte skoleledelse at beslutte, hvordan disse samarbejder udmøntes i praksis.

Udover folkeskolens fag og formål generelt skal dette samarbejde fremme den lokale sammenhængskraft og bidrage til, at eleverne i højere grad stifter bekendtskab med foreningslivet og de muligheder, som foreningslivet rummer.

Skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole eller eliteidrætsudøvelse i en sportsforening, fx i stedet for valgfagstimerne. Skolebestyrelsen kan fastsætte principper om denne adgang til at få fri til eliteidrætstræning. Skolelederen kan endvidere give tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i undervisning i ungdomsskolen i fag, der findes inden for folkeskolens fagrække.

2.6. Fokus på udvikling af undervisningen

Fagligheden for alle børn skal forbedres. I tilknytning til flere timer iværksættes en fokuseret indsats for at forbedre kvaliteten af timerne og sikre målbare forbedringer.

Præcisering og forenkling af Fælles Mål

Præciseringen og forenklingen af Fælles Mål skal understøtte, at elevernes faglige niveau løbende forbedres, og at eleverne dermed opnår et højere fagligt niveau, når de forlader folkeskolen.

Fælles Mål præciseres og forenkles med henblik på at sikre læringsmål, som sætter elevernes læringsudbytte tydeligere i centrum, og som understøtter skolens arbejde med målstyret undervisning. Tydelige mål for elevernes læring skal bidrage til at øge det faglige niveau for både fagligt stærke og svage elever.

Præciseringen skal bl.a. medføre, at målene understøtter skoleledernes arbejde med målstyret undervisning og lærernes daglige arbejde med planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen. Omfanget og antallet af Fælles Mål reduceres og forenkles væsentligt. Præciseringen skal understøtte, at ledere, forældre, herunder forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen, og elever kan forstå målene godt nok til at være aktive medspillere i forhold til elevernes læring.

De Fælles Mål skal i højere grad understøtte arbejdsformer for fremtidens folkeskole, herunder varieret undervisning og anvendelse af alternative læringsmiljøer, praksis- og handlingsorienteret undervisning og øget brug af it-baseret undervisning. Målene digitaliseres og understøttes via vejledninger og værktøjer fx med konkrete eksempler på, hvordan undervisningen kan tilrettelægges, og der sikres

sammenhæng til dagtilbuddenes pædagogiske læreplaner og ungdomsuddannelsens faglige mål.

Fælles Mål for dansk og matematik præciseres og forenkles med henblik på, at de bedre kan anvendes af lærerne i undervisningen, og så det er tydeligt for lærere, pædagoger, ledere, forældre og elever, hvilke færdigheder, kompetencer og metoder eleverne skal tilegne sig. Med udgangspunkt i erfaringerne fra ændring af Fælles Mål for dansk og matematik vil Fælles Mål for hovedparten af resten af fagrækken ligeledes blive forenklet.

For at sikre enkelthed og ensartethed på tværs af fagene udarbejdes indledningsvis en master for udformningen af de konkrete Fælles Mål. Masteren skal fungere som en skabelon for, hvordan målbeskrivelsen skal udformes i de enkelte fag.

Der vil fortsat være kanonlister. I forbindelse med arbejdet med præcisering og forenkling af Fælles Mål vil der blive set på, om indholdet af de eksisterende kanonlister skal ændres.

Aftaleparterne forelægges og godkender en master for præcisering og forenkling af Fælles Mål og de endelige mål.

Udvikling af fagene

Udover præciseringen og forenklingen af Fælles Mål skal fagene udvikles systematisk og dynamisk. Den nyeste viden skal danne grundlag for lærerens tilrettelæggelse af undervisningen og den faglige udvikling af fagene. Der er allerede nedsat en ekspertgruppe for matematikfaget. Det kan overvejes, om der skal igangsættes lignende systematiske indsatser for andre fag i sammenhæng med eller forlængelse af arbejdet med præcisering og forenkling af Fælles Mål.

Innovation og entreprenørskab

I forbindelse med udarbejdelsen af Fælles Mål for faget håndværk og design præciseres det, at der i dette fag skal arbejdes med innovation og entreprenørskab. Derudover sættes der i forbindelse med arbejdet med præciseringen og forenklingen Fælles Mål fokus på, hvordan innovation og entreprenørskab kan tydeliggøres i folkeskolens øvrige fag.

It

Med henblik på at fremme øget anvendelse af it i folkeskolen er der afsat en pulje på i alt 500 mio. kr. i perioden 2012-2015. Puljen skal bl.a. bidrage til at fremme it i undervisningen og til udvikling af flere digitale læremidler, som kan understøtte øget anvendelse af digitale læremidler. Der igangsættes desuden forsøg med digitale demonstrationsskoler. Forsøgene skal bidrage til at skabe generaliserbar og praksisorienteret viden om, hvordan fagligheden styrkes gennem øget brug af it i undervisningen, herunder metoder til at udvikle lærernes kendskab til at integrere

it i selve undervisningen. For at understøtte den digitale omstilling af folkeskolen er der i samarbejde med KL og Skolelederforeningen etableret et netværk for digital forandringsledelse i folkeskolen.

En øget og kvalificeret brug af it i undervisningen kræver, at it ikke betragtes isoleret, men som en integreret del af undervisningen og som et pædagogisk og didaktisk redskab til at øge udbyttet af undervisningen. Der igangsættes derfor som led i reformen en række initiativer, der har til hensigt at øge anvendelse af it i skolen.

Digitale kompetencer og digital understøttelse af undervisningen skal i forbindelse med præciseringen af Fælles Mål tænkes ind i alle fag og understøttende undervisningsopgaver i folkeskolen.

Over en årrække skal brugen af it i forbindelse med afgangsprøverne øges. Det skal bl.a. ske gennem digitalisering af de skriftlige prøver samt øget anvendelse af selvrettende prøver i udvalgte fag.

Der udvikles endvidere en fælles brugerportal for folkeskolen, som understøtter et tættere samarbejde med forældre bl.a. om elevernes faglige progression, styrket elevinddragelse, elev-til-elev-aktiviteter, lærernes pædagogiske arbejde med bl.a. elevernes læring og løbende faglige progression i forhold til Fælles Mål samt en længere og varieret skoledag. En forbedret digital understøttelse af elevplanen vil indgå i arbejdet med brugerportalen.

Den eksisterende EMU (Danmarks undervisningsportal) moderniseres endvidere med henblik på at skabe én samlet og let indgang for lærere, pædagoger og skoleledere m.fl. Den nye vidensportal skal give et overblik over den viden, de metoder og redskaber, der er dokumentation for virker.

Endelig understøttes skoler og kommuners grundlag for styring og opfølgning ved, at der etableres et fælles ledelsesinformationsredskab og ved digital understøttelse af kvalitetsrapporten version 2, *jf. afsnit 4.2.*

Nationalt videncenter for historie og kulturarv

For at understøtte undervisningen i bl.a. historie oprettes et Nationalt videncenter for historie og kulturarvsformidling.

Videncenteret har til formål at fremme primært børn og unges forståelse af, at historie og kulturarv har betydning for samfundsudvikling, hverdagsliv og værdigrundlag, og at denne forståelse kan bruges som middel til at tage bestik af deres fremtidsmuligheder.

Videncenteret placeres i Jelling.

2.7. Bedre udskoling og overgang til ungdomsuddannelser

Valgfag

For at imødekomme de ældste elevers forskellige interesser og forudsætninger og øge deres motivation fremrykkes valgfag fra 8. klasse til 7. klasse med to ugentlige lektioner i det vejledende timetal, og valgfag gøres samtidig obligatorisk. Eleverne fra 7. klasse får således mulighed for at vælge de samme valgfag, som i dag kan vælges fra 8. klasse. Dette skal også give kommunerne bedre mulighed for at arbejde med udskolingslinjer, herunder profillinjer, og toninger af udskolingen.

Der åbnes for, at kommunalbestyrelsen kan godkende, at der tilbydes undervisning i valgfag, der ligger ud over de valgfag, der findes Fælles Mål for, og som ikke nødvendigvis er hverken praktisk eller kunstnerisk betonedede fag. Dermed kan elever få fx valgfag om astronomi, metal/teknologiværksted og udformningen af hjemmesider eller tone valgfagene via valgfagspakker ud fra temaer som fx innovation og naturfag.

Der udarbejdes som led i arbejdet med præciseringen og forenklingen af Fælles Mål et koncept for etableringen af nye valgfag i kommunerne. Det vil være i form af standarder for, hvordan mål og indhold for faget skal beskrives, som kommunerne skal følge ved indførelsen af nye valgfag. Herved sikres det, at kommunerne gennemgår en række overvejelser i forbindelse med etableringen af nye valgfag, herunder formål, faglig progression, muligheder for praktisk gennemførelse mv. De nye valgfag godkendes af kommunalbestyrelsen.

Modellen skal godkendes af aftaleparterne.

Kommuner og skoler får endvidere mulighed for at udbyde de fag, der i dag er mulighed for at udbyde på 10. klassetrin, jf. folkeskolelovens § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, og som der allerede er udarbejdet Fælles Mål for. Det drejer sig bl.a. om fag som ”Produktudvikling og formgivning”, ”Iværksætter” og ”Teknologi og kommunikation”.

Den nuværende obligatoriske projektopgave i 9. klasse ændres, så der fremover stilles krav om, at valgfag, der ikke indgår i prøverækken, men som eleven undervises i, skal indgå i projektopgaven.

Eliteklasser i idræt

Skolen skal udfordre og udvikle alle elever, også de elever, der har et særligt sportsligt talent. Derfor gøres det muligt at oprette særlige eliteklasser i 7. til 9. klasse, så undervisningen tilrettelægges, så den understøtter elevernes talent og giver dem de bedst mulige rammer til at kunne træne. Eleverne optages på baggrund af deres sportslige niveau.

Talentklasser i musik

Kommuner, der ønsker det, kan efter ansøgning til Ministeriet for Børn og Undervisning få godkendt forsøg med at oprette særlige talentklasser i musik.

Øget fokus på at gøre eleverne uddannelsesparate

Det er ambitionen, at mindst 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse. Det er derfor afgørende, at folkeskolen giver eleverne den rette vejledning og de rette kompetencer i forhold til at vælge og senere gennemføre den ungdomsuddannelse, de er bedst egnede til.

For at sikre udskolingsforløb med øget fokus på at gøre eleverne uddannelsesparate integreres elev- og uddannelsesplanen i en samlet elevplan. Eleverne får her ved ét samlet dokument fra børnehaveklassen til 9. klasses trin. Samtidig kan elevplanens opfølgingsdel allerede fra 7. klasse i højere grad danne grundlag for at tilrettelægge et sammenhængende udskolingsforløb med øget fokus på at udfordre og afklare elevernes uddannelsesvalg og gøre dem parate til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Aftaleparterne noterer sig endvidere, at regeringen senere vil fremsætte forslag om at fremrykke uddannelsesparathedsvurderingen til 8. klasse og basere den på objektive kriterier. Den fremtidige elevplan skal ses i sammenhæng med og eventuelt sammentænkes med regeringens forslag om en fremrykning af uddannelsesparathedsvurderingen til 8. klasse. Partierne i regi af aftalekredsen på FL13 om aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti, herunder Ungepakke II, vil blive inviteret til en særskilt drøftelse heraf.

Som led i at styrke elevernes uddannelsesparathed og kendskab til arbejdsmarkedet lægges der endvidere op til, at den længere og varierede skoledag i udskolingen kan anvendes til at arbejde mere systematisk med elevens uddannelsesparathed, herunder det obligatoriske emne Uddannelses-, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering (UEA).

Eleverne skal i UEA udfordres på deres uddannelsesvalg, og de skal opnå et generelt samfundskendskab og en forståelse for arbejdsmarkedet. UEA skal endvidere sikre eleverne en viden om ungdomsuddannelserne, og hvad de forskellige ungdomsuddannelser kan føre til.

Formålet med UEA skærpes i forbindelse med den generelle præcisering af Fælles Mål, og i regi af »Ressourcecentret for folkeskolen« udvikles der eksemplariske, praktiskorienterede undervisningsforløb for UEA med eksempler. Dette materiale stilles til rådighed for skolerne via bl.a. korpset af læringskonsulenter og den nye fælles vidensportal (tidligere EMU).

Folkeskolens afgangsprøver

Der er i dag ca. 12.000 elever eller ca. 17 pct. af en årgang i 9. klasse, der ikke opnår karakteren 2 i dansk og matematik, eller som ikke aflægger prøverne i de to fag.

Det er reformens mål at forbedre det faglige niveau i folkeskolen og give alle elever færdigheder og kompetencer, der sætter dem i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Grundlæggende færdigheder i dansk og matematik har stor betydning for elevernes muligheder for efterfølgende at gennemføre en ungdomsuddannelse. Det er således også en klar målsætning med reformen, at alle elever forlader skolen med mindst karakteren 2 i dansk og matematik.

Folkeskolens afgangsprøver skal have øget betydning for optagelse på ungdomsuddannelserne. Det vil bidrage til at skærpe fokus på vigtigheden af at kunne beherske de færdigheder, der er nødvendige for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Der foretages derfor en afdækning af, hvordan afgangsprøverne får øget betydning, herunder en vurdering af, om det kan ske ved indførelse af karakterniveau, optagelsessamtaler el.lign. Analysen skal belyse følgende emner:

- Eksisterende adgangskrav til ungdomsuddannelser.
- Eksisterende tilbud til unge, der ikke opfylder eksisterende adgangskrav.
- Beskrive og analysere omfanget af unge, der udelukkes fra en ungdomsuddannelse (særligt en erhvervsuddannelse), når afgangsprøvernes betydning øges.
- Analysere konsekvenserne ved forskellige modeller, der øger afgangsprøvernes betydning for optag på ungdomsuddannelserne.
- Opstille konkrete modeller for den fremtidige tilrettelæggelse af den afsluttende elevevaluering i folkeskolen og optagelse på ungdomsuddannelse.

Analysen skal senest være færdig i efteråret 2013.

Der igangsættes endvidere en kortlægning og analyse af status og udviklingspotentiale for eksisterende digitale løsninger. Der skal bl.a. overvejes øget brug af digitale prøver som fx selvrettende digitale prøver og skriftlig fremstilling med adgang til internettet.

Folkeskolens afgangsprøver omdøbes til 9. klasseprøver, og afgangsbeviset udvides med gennemførte fag/kurser i ungdomsskoleregi.

For at styrke fokus på bevægelse og motion samt idrætsfagets status og elevernes faglige udbytte af faget indføres en afsluttende prøve i idræt. Idrætsfaget vil på 9. klassetrin herved indgå i rækken af prøfefag til udtræk.

Der gennemføres et udredningsarbejde af prøverne med henblik på at opnå et bedre og mere effektivt prøvesystem med mere målrettet censur og dermed øget samvær mellem lærer og elev i folkeskolen. Der igangsættes en kortlægning og analyse af status og udviklingspotentiale for eksisterende digitale løsninger. Der skal bl.a. overvejes øget brug af digitale prøver som fx selvrettende digitale prøver og skriftlig fremstilling med adgang til internettet.

På baggrund af udredningen og erfaringerne fra de igangværende forsøg med nye prøveformer udarbejdes et oplæg til videreudvikling af afgangsprøverne, hvor fokus bl.a. vil være på tværfaglige-, projekt- og produktorienterede prøver og prøver med brug af it. Dette oplæg forelægges aftaleparterne. Prøverne skal motivere og understøtte en moderne og tidssvarende undervisning, der også er rettet mod verden uden for folkeskolen.

Der skal også i forbindelse med prøverne være muligt at afprøve elevernes kompetence ved konkrete opgaver forankret i et partnerskab mellem eksempelvis skolen og lokale virksomheder.

2.8. Inklusion

Det er en grundværdi for folkeskolen, at den skal være indrettet, så der er plads til alle børn i fællesskabet.

Folkeskolen har desværre over en årrække udskilt alt for mange elever fra den almindelige undervisning. Antallet af elever, der er henvist til specialundervisning, har været kraftigt stigende, og udgifterne til specialtilbud har været stigende og udgør ifølge den seneste samlede opgørelse ca. 30 pct. af de samlede udgifter til folkeskolen. Samtidig er der ikke dokumentation for, at elever, som udskilles til specialskoler og specialklasser, klarer sig bedre fagligt, end de ville have gjort i den almindelige folkeskole.

For at løse denne udfordring har regeringen indgået en aftale med KL om, at flere elever skal inkluderes i den almindelige undervisning og iværksat en række initiativer, der skal understøtte kommunernes omstilling: Ny lovgivning om en inkluderende folkeskole, opfølgning på omstillingen til øget inklusion, etableringen af Inklusionsudvikling – et nationalt rådgivningsteam for inklusion i dagtilbud, skoler og fritidstilbud, etableringen af Nationalt Ressourcecenter for Inklusion og Specialundervisning, informations- og holdningskampagner og etableringen af Følgegruppen for Inklusion, der skal sikre opbakning og dialog blandt centrale parter til målsætningen om en mere inkluderende folkeskole.

Disse tiltag skal bidrage til, at alle børn får mulighed for at blive dygtigere gennem inklusion, ved at den almene undervisning styrkes, og den enkelte får støtte sammen med sine kammerater. Den længere og varierede skoledag skal bidrage til at skabe bedre rammer for, at der er plads til alle børn i folkeskolen.

For at understøtte inklusionsindsatsen skal der i særlige tilfælde kunne gives dispensation til, at nogle klasser på en skole kan have en kortere skoledag mod til gengæld at have flere timer med to voksne i klassen i den fagopdelte undervisning, herunder dansk og matematik.

Den længere og varierede skoledag vil også omfatte de segregerede specialundervisningstilbud. Der vil i den lovgivningsmæssige udmøntning af den længere og varierede skoledag blive taget højde for, at den skal kunne tilrettelægges fleksibelt, så den skaber gode og sikre rammer om elever med særlige behov.

2.9. Styrket forældresamarbejde og elevinddragelse

For at skabe et bedre grundlag for at inddrage forældre iværksættes der i regi af korpset for læringskonsulenter en indsats, der skal styrke samarbejdet med forældrene og deres inddragelse i folkeskolen.

Forældrene er en ressource og skal bidrage til skolens virke. Derfor præciseres det i folkeskoleloven, at skolebestyrelsens principper for samarbejdet mellem skole og hjem også skal omfatte principper for forældrenes ansvar i samarbejdet. Principperne vil fx kunne beskrive, hvilke forventninger skolen har til forældrenes deltagelse i forældremøder, skole-hjem-samtaler og faglige eller sociale aktiviteter på skolen. Dermed kan forældrene bidrage til tilgangen til og håndteringen af det samarbejde, som de selv har en afgørende rolle i. Det vil give ejerskab til principperne i forældregruppen og åbner dermed mulighed for, at der med succes kan fastlægges en klar beskrivelse af, hvad der forventes af forældrene.

Samtidig iværksættes en kompetenceudviklingsindsats for medlemmerne af skolebestyrelserne. Denne indsats har til formål at ruste medlemmerne til skolebestyrelsesarbejdet og vil blive gennemført i samarbejde med Skole og Forældre.

For at sikre nærdemokratiet på skoler med afdelingsstruktur foreslås det, at forældre fra alle afdelinger sikres repræsentation i skolebestyrelsen. Der er herudover ikke noget til hinder for, at forældrene på de forskellige afdelinger opretter forældreråd eller lignende.

Elevinddragelse og elevdemokrati er en væsentlig faktor i den fremtidige skoleudvikling. Derfor gennemføres i samarbejde med Danske Skoleelever et elevinddragelsesprojekt, der kan skabe yderligere viden om effekten af at inddrage eleverne i planlægning og evaluering af undervisningen. For at styrke elevernes engagement og deltagelse i folkeskolen iværksættes der derudover i regi af korpset for læringskonsulenter en indsats, der er målrettet arbejdet med en at øge elevernes inddragelse. Herudover iværksættes der en række tiltag for at øge elev-til-elev-aktiviteter.

2.10. Bedre undervisningsmiljø

Ro i klassen, gode kammeratskaber, en god ledelse af klasserummet og et godt skolemiljø er en forudsætning for, at eleverne har lyst og muligheder for at lære. Samtidig er det en forudsætning for, at lærerne har ro til at kunne lære fra sig. Skolelederne, lærerne og pædagogerne skal derfor klædes bedre på til at arbejde med undervisningsmiljø og trivsel, så det kan mindske den undervisningsforstyrrende uro og understøtte elevernes sociale og faglige udvikling.

Med udgangspunkt i Dansk Center for Undervisningsmiljø's termometer udvikles der klare og obligatoriske indikatorer for elevernes undervisningsmiljø, trivsel, ro og orden som grundlag for, at kommuner og skoler kan arbejde systematisk og målrettet med at styrke elevernes trivsel i sammenhæng med den faglige udvikling. Indikatorerne skal danne grundlag for det nye måltal for trivsel i folkeskolen, hvor løbende digitale målinger vil skabe åbenhed om trivsel, ro og orden, som kan bidrage til at understøtte skolerne og kommunernes arbejde og dialog om at forbedre undervisningsmiljøet lokalt.

Herudover skal god praksis og eksemplariske forløb kortlægges og indsamles og danne grundlag for udvikling af metoder og redskaber til at højne kvaliteten af undervisningsmiljøet på skolerne. Dette arbejde skal samtidig fremme de enkelte skolers egen evne til selv at forestå en sådan udvikling.

2.11. Ro og klasseledelse

Der er i dag for meget uro i den danske folkeskole. Det er et problem, fordi et godt undervisnings- og arbejdsmiljø er en forudsætning for, at folkeskolens formål kan føres ud i livet.

Der iværksættes en national indsats for at styrke klasseledelse og mindske den undervisningsforstyrrende uro i folkeskolen. Indsatsen skal styrke skolernes arbejde med at etablere rutiner, normer og regler, der understøtter et godt læringsmiljø samt sikre, at der er fokus på klasseledelse i indsatsen for at udvikle undervisning og lærernes kompetencer.

Der nedsættes en ekspertgruppe med praktikere fra kommuner og skoler og videnspersoner fra professionshøjskoler og forskningsinstitutioner, som skal beskrive eksisterende forskning og viden om klasseledelse og indsamle redskaber og metoder til at udvikle klasseledelse. Der udarbejdes materialer og redskaber, som understøtter kommunernes, skolernes og lærernes arbejde med undervisningsmiljø, undervisningsforstyrrende uro og klasseledelse.

Viden, redskaber og metoder om klasseledelse skal indgå som et element i læringskonsulentkorpsets rådgivning af kommuner og skoler.

Initiativerne forankres hos ressourcecenteret for folkeskolen og korpset af læringskonsulenter, der skal sikre iværksættelse af og en sammenhæng mellem initiativerne. Ressourcecenteret for folkeskolen og korpset af læringskonsulenter skal som led i arbejdet desuden inddrage relevante aktører, som Danmarks Lærerforening, BUPL, Skolelederforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen, KL m.fl.

Regeringen vil som led i udmøntningen af den afsatte 1 mia. kr. til efteruddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen og de kommende partsdrøftelser om efteruddannelsesindsatsen lægge vægt på, at klasseledelse indgår som et strategisk pejlemærke for den kommende prioritering af den samlede efteruddannelsesindsats i kommunerne. I forbindelse med opkvalificeringen af skolelederne vil der blive sat fokus på skolelederens pædagogiske ledelse, herunder i forhold til at skabe et godt undervisnings- og læringsmiljø med ro og orden.

Kommuner og skoler skal følge udviklingen i undervisningsforstyrrende uro, fx via den nye trivselsmåling.

2.12. Lærere, pædagoger og andre medarbejdere med relevante kompetencer

Forskellige medarbejdergrupper kan varetage forskellige opgaver i den længere og varierede skoledag. Det ligger i forlængelse af de muligheder, der gælder i skolen i dag:

- 1) Læreren har den generelle undervisningskompetence. Lærerne kan varetage alle folkeskolens opgaver i relation til både de fagopdelte timer og tiden til understøttende undervisning. Dette kan ske i samarbejde med andre medarbejdergrupper som fx pædagoger eller medarbejdere med andre relevante kompetencer for elevernes faglige udvikling. Lærerne skal sikre sammenhæng i undervisningen, og at de faglige mål for fag og klassetrin bliver indfriet.
- 2) På alle klassetrin kan pædagoger og medarbejdere med andre relevante kompetencer inddrages i undervisningen i en understøttende rolle ved at løse opgaver inden for deres kompetence og de pågældendes kvalifikationer i øvrigt. De vil fx kunne støtte og supplere læreren i de fagopdelte timer og vil kunne varetage understøttende undervisning alene med eleverne. Der vil i sidste tilfælde være tale om opgaver, som ikke i samme omfang kræver lærerens professionskompetence. Pædagoger og medarbejdere med andre relevante kompetencer tillægges ikke undervisningskompetence under udførelsen af disse opgaver.
- 3) I indskolingen kan pædagoguddannede varetage afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetence og de pågældendes kvalifikationer i øvrigt. (Permanentgørelse og afgrænsning af skolestartforsøgene i forhold til pædagogernes kompetencer.)

3. Kompetenceudvikling af lærere, pædagoger og ledere

Det er afgørende, at lærere og pædagoger har et højt fagligt niveau, og at skolelederne har stærke pædagogiske lederkompetencer og generelle ledelseskompetencer.

Der gennemføres derfor initiativer, der skal sikre, at både lærerne, pædagogerne og skolelederne har de bedste forudsætninger og kompetencer for undervisningen og ledelse af folkeskolen.

3.1. Mål om fuld kompetencedækning og efteruddannelse

For bedst muligt at kunne realisere målsætningen om at styrke den fælles folkeskole, skal den nuværende efteruddannelsesindsats for lærere og pædagoger styrkes.

Lærerne skal have undervisningskompetence – svarende til linjefag – i de fag, de underviser i. Lærere, som har en faglig fordybelse i faget, vil sikre, at eleverne møder en undervisning af endnu højere faglig og pædagogisk kvalitet.

Målet er, at alle elever i folkeskolen i 2020 skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence (tidligere linjefag) fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via deres efteruddannelse mv. Målsætningen om fuld kompetencedækning skal skrives ind i folkeskoleloven. Målsætningen indeholder alle fag og alle klassetrin og skal gælde på kommuneniveau.

Regeringen vil drøfte den konkrete operationalisering og implementering af målsætningen om kompetencedækning med KL i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2014. I regeringens drøftelse med KL om målsætningen om kompetencedækning vil bl.a. indgå, hvordan regeringen og KL i fællesskab kan følge op på målsætningen, og hvordan kommunerne får lagt planer for en målrettet opkvalificeringsindsats, herunder løbende faglig opdatering.

Kompetenceudviklingsindsatsen skal målrettes og fokuseres strategisk på de områder, hvor der er størst sammenhæng med folkeskolens mål og behov. Kompetenceudviklingsindsatsen skal derfor både understøtte målsætningen om fuld kompetencedækning i folkeskolens fag i 2020 og anvendes til understøttelse af øvrige prioriterede områder og målsætninger i folkeskolereformen som fx anvendelse af it i undervisningen, klasseledelse, inklusion, dansk og matematik mv. Efteruddannelsesindsatsen skal organiseres både som efteruddannelse i regi af professionshøjskoler og universiteter, og som aktionslæring og kollegial sparring på skolerne mv.

Regeringen vil afsætte i alt 1 mia. kr. i perioden 2014-2020 til styrket efteruddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen.

Efteruddannelsesindsatsen skal løftes ved, at folkeskolens parter hver især påtager sig et større ansvar for indsatsen og ved at anvende og tilrettelægge indsatsen mere målrettet og effektivt. Det skal sikre, at den nyeste evidensbaserede viden i langt højere grad kommer i spil i den daglige undervisning og det daglige samvær med børnene.

I forlængelse af lov nr. 409 af 26. april 2013 om forlængelse og fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler for visse grupper af ansatte på det offentlige område etableres der et forpligtende partssamarbejde om kompetenceudvikling. På folkeskoleområdet inviteres parterne til at deltage i partsudvalg, der skal udarbejde pejlemærker for udmøntningen af den 1 mia. kr., der er afsat i perioden 2014-2020 til faglig opkvalificering af lærere og pædagoger i folkeskolen.

3.2. Kompetenceudvikling af ledere

Det høje ambitionsniveau for folkeskolen stiller nye og skærpede krav til skolelederens rolle. For at give skolelederne de nødvendige redskaber til at varetage denne rolle er der behov for at styrke efteruddannelsesmulighederne.

Der gennemføres et nationalt program for skolelederuddannelse og -udvikling, som bl.a. skal indeholde redskaber i forhold til at lede, planlægge og organisere en skoledag, der ikke er styret af centralt fastsatte arbejdstidsregler. Heri ligger en udfordring for skoleledere, der skal anvende ressourcerne og planlægge skoleåret på en helt ny måde. Det nationale program gennemføres i samarbejde med bl.a. KL.

Skolelederne og forvaltningschefernes kompetencer skal desuden løftes i forhold til at implementere og arbejde med indholdet og de nye styringsværktøjer i helhedsskolen som led i en styrket pædagogisk ledelse. Herunder skal ledere og chefer rustes til i langt højere grad at styre gennem mål og evalueringer samt anvende efteruddannelse af lærere og pædagoger strategisk til at nå skolens mål mv.

Som led i indsatsen afsættes en statsligt finansieret pulje til efteruddannelse af ledere på 60 mio. kr. i 2013-15.

3.3. Skoleudvikling og undervisning baseres på viden og forskningsresultater

Indsatsen for målrettet at udvikle viden, rådgive, formidle og omsætte viden til en ændret praksis på skoler og i klasseværelserne skal styrkes. Ministeriet for Børn og Undervisning, kommuner, forskningsinstitutionerne og professionshøjskolerne skal samarbejde bedre om systematisk at opsamle og formidle viden om, hvad der virker, ud til lærerne, så lærerne kan trække på faglige ressourcer direkte i undervisningen.

Der oprettes et nationalt korps af ca. 40 læringskonsulenter, som skal tilbyde de enkelte kommuner og folkeskoler rådgivning om kvalitetsudviklingen.

Korpset skal bestå af dygtige lærere og skoleledere. Læringskonsulenterne skal medvirke til at understøtte den lokale kapacitetsudvikling gennem rådgivning til forvaltning og skoler om den decentrale udvikling af undervisningspraksis og elevernes faglige resultater. Det kan eksempelvis ske gennem sparring med ledelsen om god skoleledelse og skolekultur samt rådgivning om gode metoder, værktøjer og viden, der kan inspirere lærerne på skolerne til at udvikle kvaliteten af undervisningen, herunder rådgivning om indholdet og brugen af Fælles Mål i fagene og undervisningsdifferentiering.

Læringskonsulenterne skal yde en rådgivning, der er tilpasset de enkelte skolars behov. Skoler med store udfordringer kan for eksempel have behov for særlige rådgivningsforløb og hjælp til at genoprette kvaliteten, mens de mest velfungerende skoler kan have behov for rådgivning på særlige indsatsområder – som for eksempel styrket lærersamarbejde. Det er væsentligt, at der i forhold til rådgivningen også er fokus på, hvordan den kommunale forvaltning inddrages, så der er tale om en sammenhængende og strategisk indsats, hvor læringskonsulenternes rådgivning kobles tæt til aktiviteter og processer, som de enkelte kommuner allerede har igangsat.

Læringskonsulentkorpset etableres ved en sammenlægning og en udvidelse af den nuværende fagkonsulentordning, Tosprogs-Taskforcen og Inklusionsudvikling i Ministeriet for Børn og Undervisning. Læringskonsulenterne skal have en tæt tilknytning til og forståelse af de aktuelle udfordringer i folkeskolens praksis. Samtidig skal ordningen være dynamisk ved, at læringskonsulenterne kommer tilbage til skoler og kommuner efter en tidsbegrænset ansættelse i læringskonsulentkorpset.

Der etableres et ressourcecenter for folkeskolen, som skal understøtte og supplere korpset af læringskonsulenter og bidrage til at skabe overblik over og anvendeliggøre eksisterende viden, så den faglige og pædagogiske udvikling og praksis samt politiske beslutninger på statsligt og kommunalt niveau bygger på den bedst tilgængelige viden.

Ressourcecentret har bl.a. til opgave at:

- Understøtte læringskonsulenterne i deres opgaver med at sprede gode metoder og værktøjer ud til de enkelte skoler – og dermed bidrage til at anvendeliggøre eksisterende viden og forskning.
- Opsamle best practice, eksemplariske undervisningsforløb, viden fra forsøgs- og udviklingsprogrammer mv.

Ressourcecentret etableres gennem en udvidelse af det nationale Ressourcecenter for Inklusion og Specialundervisning, og ressourcecentret placeres ligesom det eksisterende ressourcecenter i Ministeriet for Børn og Undervisning.

For at sikre let adgang til viden for lærere, pædagoger og skoleledere m.fl. etableres den eksisterende undervisningsportal EMU'en som én samlet indgang, der giver et overblik over viden, metoder og redskaber, der er baseret på den bedst tilgængelige viden. Portalen skal, sammen med bl.a. korps af læringskonsulenter sikre, at den viden, der opsamles i regi af ressourceteret og udvikles i udviklingsprogrammet til at forbedre det faglige niveau i folkeskolen, på professionshøjskoler og på universiteter, formidles på hensigtsmæssig og anvendelsesorienteret måde til lærere, pædagoger og ledere.

Disse tiltag skal understøtte skolernes og lærernes løbende arbejde med at skabe en decentral evalueringskultur.

Der vil endvidere blive etableret et nyt forum, der skal sikre en bedre effekt og koordinering af forskningsaktiviteterne i relation til uddannelsesområdet, herunder til folkeskolen. Forum for Koordination af Uddannelsesforskningen etableres i Uddannelsesministeriet i et tæt samarbejde med Ministeriet for Børn og Undervisning og med deltagelse af de relevante aktører på området som Aarhus Universitet/IUP, øvrige universiteter med forsknings- og uddannelsesaktiviteter på området, professionshøjskolerne, EVA, KL m.fl.

4. Få klare mål og regelforenklinger

Den danske folkeskole står over for en række styringsmæssige udfordringer, som gør det svært for skoleledelserne, kommuner og statslige myndigheder at sikre de bedste rammer for undervisning af høj kvalitet.

For at imødekomme udfordringerne gennemføres en række initiativer, der har til formål at erstatte styring efter regler og processer med styring efter få, klare mål og viden om resultater og dermed understøtte kommunernes ansvar for at gå forrest i udviklingen af kvaliteten i folkeskolen. Der gennemføres tre konkrete initiativer, der imødegår de beskrevne udfordringer.

4.1. Få klare mål

Der er i dag ikke klare mål for folkeskolens udvikling på nationalt niveau og på kommune- og skoleniveau. De tre politiske mål for reformen operationaliseres i få, kvantificerbare nationale mål, som kan opgøres og suppleres på kommune- og skoleniveau, og som skal være det centrale afsæt for regeringens dialog med kommunerne og folkeskolens øvrige parter om folkeskolens udvikling.

Reformen af folkeskolen skal år for år forbedre det faglige niveau i folkeskolen for alle elever. De nationale mål giver en klar retning og højt ambitionsniveau for folkeskolens udvikling.

Der er opstillet operative resultatmål for de nationale mål, der vil gøre det muligt løbende at følge op på udviklingen. Resultatmålene er klare, enkle og målbare:

- Mindst 80 pct. af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
- Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år.
- Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.
- Elevernes trivsel skal øges.

Se bilag 1 for aktuel status samt opfølgning på de nationale resultatmål.

Målene for elevernes faglige udvikling vil blive opgjort på baggrund af elevernes resultater i de nationale test. Det gør det muligt årligt at følge progressionen i det faglige niveau i dansk på 2., 4., 6. og 8. klassetrin og i matematik på 3. og 6. klassetrin.

Målene vil blive opgjort på nationalt niveau, kommunalt niveau, skoleniveau, klasseniveau og for den enkelte elev, og de vil være et centralt udgangspunkt for den opfølgning, der skal ske på alle niveauer i forhold til udviklingen i elevernes faglige niveau.

De nationale test vil blive teknisk omlagt, så de kan anvendes af lærerne som et pædagogisk redskab til at vurdere elevernes kompetenceniveau og progression i forhold til på forhånd fastlagte faglige kriterier i dansk og matematik. I denne sammenhæng vil det bl.a. blive defineret ud fra faglige kriterier, hvornår en elev læser eller regner godt, og hvornår en elev hører til gruppen af de allerdygtigste. Det vil i kriteriebaseringen blive tilstræbt at fastlægge niveauer, der svarer til PISA's kategorisering.

Med udgangspunkt i Dansk Center for Undervisningsmiljøes trivselstermometer, som er et redskab til, at skoler kan gennemføre elektroniske undersøgelser af undervisningsmiljøet, udvikles der klare og obligatoriske indikatorer for elevernes undervisningsmiljø, trivsel, ro og orden. Indikatorerne skal danne grundlag for det nye mål for trivsel i folkeskolen. Herudover skal god praksis og eksemplariske forløb kortlægges og indsamles, *jf. afsnit 2.10*.

Som støtte til kommunernes og skoleledelsernes arbejde med opfølgning på mål og kvalitetsudvikling stilles der supplerende indikatorer til rådighed for kommunerne, herunder fx hvor stor en andel af skolens elever, der påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse, og hvor stor en andel af eleverne, der ikke opnår karakteren 2 ved folkeskolens afgangsprøver.

Reformen skal med udgangspunkt i flere timer og klare mål sikre, at alle elevers faglige niveau løbende forbedres, herunder at eleverne opnår et højere fagligt niveau, når de forlader folkeskolen. På baggrund af de seneste års indsats kan det konstateres, at danske elever i dag læser ligeså godt i 3. klasse, som de før gjorde i 4. klasse. Med reformen og det generelle løft af det faglige niveau skal eleverne på sigt kunne det samme i 8. klasse, som de i dag kan i 9. klasse.

På baggrund af de nationale mål skal regeringen, kommunerne og folkeskolens øvrige parter hvert år følge op på folkeskolens resultater, og om der er behov for justering af indsatsen. Det skal ske på baggrund af en årlig statusredegørelse fra Ministeriet for Børn og Undervisning.

4.2. Styrket grundlag for opfølgning

Et løbende fokus på kontinuerligt at blive bedre forudsætter en systematisk og kvalificeret dialog om folkeskolernes evaluering og kvalitetsudvikling på alle niveauer.

Der udarbejdes en årlig skriftlig statusredegørelse, som kan danne grundlag for den løbende dialog mellem regering, kommuner og folkeskolens øvrige parter om folkeskolens udvikling. Desuden udvikles Ministeriet for Børn og Undervisnings eksisterende resultatbaserede kvalitetstilsyn med skolerne, så det tager udgangspunkt i de nationalt fastsatte måltal og kvalitetsindikatorer. Tilsynet skal således primært have fokus på at skabe grundlag for kvalitetsudviklingen på skolerne og skal ses i sammenhæng med læringskonsulenternes arbejde.

På kommuneniveau udvikles en kvalitetsrapport version 2.0, som kommunerne skal kunne udarbejde bl.a. på baggrund af det nye ledelsesinformationsredskab, *jf. afsnit 4.3*. Kvalitetsrapporten kan danne grundlag for en dialog i kommunalbestyrelsen, herunder med den kommunale forvaltning, mellem den kommunale forvaltning og den enkelte skoleleder om kvalitetsudviklingen og mellem skoleledere og de enkelte lærere om elevernes faglige udvikling. Kvalitetsrapporten er også en del af grundlaget for skolebestyrelsens tilsyn med skolens virksomhed.

På skoleniveau skal elevplanen videreudvikles og forenkles, så den i højere grad opleves som et relevant og brugbart redskab i forhold til at understøtte systematisk løbende evaluering, opfølgning og forbedring af elevernes udbytte af undervisningen, *jf. afsnit 4.3*.

Det samlede dokumentationskrav bliver ikke større, men adgangen til eksisterende data saneres og målrettes brugerne.

4.3. Regelforenklinger

Kommunerne skal have større frihed til at tilrettelægge arbejdet i folkeskolen. Folkeskolen skal i højere grad styres efter få, klare mål og mindre efter regler og pro-

cedurekrav. Disse regelforenklinger skal bidrage til, at skolerne og kommunerne i højere grad kan prioritere deres tid til elevernes læring.

Ved ændringer af folkeskolelovgivningen gennemføres følgende regelforenklinger:

Præcisering og forenkling af Fælles Mål

Fælles Mål for dansk og matematik præciseres og forenkles inden udgangen af 2013 med henblik på, at de bedre kan anvendes af lærerne i undervisningen, og det er tydeligt for lærere, ledere, forældre, herunder forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen, og elever, hvilke færdigheder, kompetencer og metoder eleverne skal tilegne sig, *jf. afsnit 2.6.*

Enklere styring af timetal

Der gennemføres en forenkling af timestyringsmodellen, *jf. afsnit 2.*

Skolebiblioteksfunktionen

Kravet om, det kun er lærere på skolen, der kan varetage skolebibliotekets funktioner, bortfalder.

Fælles ledelse

De lovgivningsmæssige begrænsninger for, hvornår der kan etableres fælles ledelse af flere folkeskoler og fælles ledelse mellem folkeskoler og dagtilbud/fritidshjem ændres, så små skoler fremover defineres som skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever.

Der etableres hjemmel til fælles ledelse for ungdomsskoler og folkeskoler.

Bestemmelser om, at overgang til fælles ledelse sker efter indstilling fra skolebestyrelserne samt forældrebestyrelsen for så vidt angår dagtilbud, ophæves. Skolebestyrelserne og forældrebestyrelserne vil fortsat skulle høres forud for beslutning om overgang til fælles ledelse.

Skolebestyrelser – mere fleksible regler

Kommunalbestyrelsen får kompetence til at fastsætte regler for valg af skolebestyrelser.

Kommunalbestyrelsen får endvidere mere frihed til at fastlægge skolebestyrelsernes sammensætning. Det betyder, at der eksempelvis kan tilbydes to pladser i skolebestyrelsen til repræsentanter fra det lokale erhvervs- eller foreningsliv eller fra de lokale ungdomsuddannelser. Herved kan yderligere lokal forankring af folkeskolen og samarbejdet om elevernes overgang til ungdomsuddannelse styrkes. Derudover gives der mulighed, at skolefritidsordningens leder kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret. Forslaget ændrer ikke på, at forældrene fort-

sat skal have flertal og formandskab i skolebestyrelsen, og at både elever og medarbejdere skal være repræsenteret som i dag.

Endelig gives kommunalbestyrelsen mulighed for at træffe beslutning om, at funktionsperioden for forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer på overbygningsskoler med mindre end fire klassetrin skal være to år i stedet for fire.

Valgfag – kommunerne skal selv kunne udvikle og godkende valgfag

Der åbnes for, at kommunalbestyrelsen kan godkende, at der tilbydes undervisning i andre fag og ikke kun i praktisk eller kunstnerisk betonedede fag. Derved bliver det muligt at tilbyde profillinjer ud fra selvvalgte valgfag, som fx innovationslinjer og naturfagslinjer. Der udarbejdes som led i arbejdet med præciseringen og forenklingen af Fælles Mål et koncept for etableringen af nye valgfag i kommunerne, jf. afsnit 2.7.

Dannelse af pædagogiske råd gøres frivillig

Bestemmelsen ophæves, så dannelse af pædagogisk råd bliver frivilligt for kommunerne, og kommunerne har mulighed for at begrænse eller eventuelt helt afskaffe den afsatte tid til mødevirksomheden og forberedelsen af mødet i det pædagogiske råd, som er afsat i dag.

Dette skal sikre en øget frihed i organiseringen af den kerneopgave, som den løbende pædagogiske udvikling udgør for skolen. Herved får kommunerne frihed til selv at vurdere, hvilke samarbejdsformer som fx årgangsteams, faggrupper eller afdelingsmøder der giver det største pædagogiske og faglige udbytte. Dette forslag ændrer ikke på, at skolens leder stadig skal udøve sin virksomhed i samarbejde med medarbejderne.

Forenkling og videreudvikling af elevplanen

Elevplanen skal videreudvikles, så den i højere grad opleves som et relevant og brugbart redskab i forhold til at understøtte systematisk løbende evaluering, opfølgning og forbedring af elevernes udbytte af undervisningen. Fremtidens elevplan skal bidrage til, at alle elever udfordres, så de bliver så dygtige, de kan, og understøtte en professionel og åben dialog om elevernes faglige niveau og alsidige udvikling mellem elev, lærer og forældre. Der igangsættes derfor et udviklings- og forenklingsarbejde, der skal føre til en elevplan, der er mere relevant og brugbar for lærere, elever og forældre, mere enkel at arbejde med, kan understøttes digitalt, har større fokus på fremadrettede udviklings- og læringsmål frem for kun at være bagudskuende og som skaber større sammenhæng til Fælles Mål.

Erfaringerne fra de igangværende forsøg med elevplaner i regi af udfordringsretten vil blive inddraget i arbejdet, herunder modeller, hvor der fortsat stilles krav om beskrivelse af fx dansk, matematik, engelsk og andre kernefag, og hvor skolen

vurderer, hvad der derudover er væsentligt at medtage i elevplanen ud fra en helhedsvurdering af den enkelte elev.

De relevante parter, herunder Danske Skoleelever, Skole og Forældre og Danmarks Lærerforening, vil blive inddraget i udviklingsarbejdet.

Et konkret forslag til fornyelse af elevplanen vil blive drøftet med aftaleparterne i efteråret 2013 med henblik på en efterfølgende lovændring.

Kvalitetsrapporter i ny version

Der udformes en Kvalitetsrapport version 2.0, som i højere grad kan fungere som et mål- og resultatstyringsværktøj, der kan understøtte en systematisk evaluering og resultatopfølgning på kommunalt niveau og fungere som grundlag for lokal dialog og kvalitetsudvikling.

Kvalitetsrapporterne skal udformes, så kommunerne kan anvende dem som ledelsesinformation og som grundlag for fx at udforme resultatkontrakter med skoleledere. Det kommende datavarehus på uddannelsesområdet vil kunne bruges til automatisk at føde ind i de nye kvalitetsrapporter med relevant resultat- og styringsdata, der er udvalgt i samarbejde med bl.a. kommuner og skoleledere.

Erfaringerne fra de igangværende forsøg med kvalitetsrapporter i regi af udfordringsretten vil blive inddraget i arbejdet med kvalitetsrapport version 2.0.

KL, Børne- og Kulturchefforeningen og Skolelederne inddrages i forbindelse med udformningen af Kvalitetsrapporten version 2.0. for at sikre ejerskab og relevans.

Aftaleparterne vil i efteråret 2013 få forelagt et konkret forslag til Kvalitetsrapport version 2.0.

Mere fleksible rammer om klasselærerfunktionen

Hver klasse skal forsat have en klasselærer. Skolerne skal dog have frihed til at fastsætte, hvordan organiseringen og ansvaret er placeret for løsningen af opgaven som klasselærer. Det skrives ind i folkeskoleloven, at det påhviler skolelederen at sikre, at opgaven som klasselærer varetages af en lærer eller uddelegeres til flere af klassens lærere eller pædagoger, der er tilknyttet klassen, så der sker en koordinati-on i relation til undervisningen og den samlede faglige og sociale udvikling for klassen og den enkelte elev, og så de særlige opgaver med at få klassen som fælleskab til at fungere varetages i et samarbejde med eleverne.

Bestemmelsen om, at klasselærerens fag tillægges et antal årlige undervisningstimer til varetagelsen af opgaven udgår.

Forenkling og forbedring af afgangsprøver

Der gennemføres et udredningsarbejde af prøverne med henblik på at opnå et bedre og mere effektivt prøvesystem med mere målrettet censur og dermed øget samvær mellem lærer og elev i folkeskolen, *jf. afsnit 2.7.*

Lempelse af holddannelsesreglerne

Reglen om, at eleverne skal undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden (50 pct.-reglen), ophæves for 4.-10. klassetrin. Der tilføjes en bestemmelse om, at eleverne på 4.-10. klassetrin i væsentligt omfang skal undervises med udgangspunkt i deres stamklasse, og at kravet om undervisning med udgangspunkt i klassen omfatter alle fag bortset fra, hvis brugen af holddannelse er praktisk begrundet (fx med hensyn til idræt eller hvor faglokalernes indretning og størrelse gør det nødvendigt at dele eleverne). Bestemmelsen vil være en videreførelse af den gældende regel om, at eleverne skal undervises med udgangspunkt i deres klasse, men med den ændring, at der ikke længere opstilles en kvantitativ tidsmæssig afgrænsning til mindst halvdelen af undervisningstiden. Bestemmelsen ændrer ikke på, at klassereglene skal ses i forhold til den samlede undervisningstid – og ikke fag for fag. Der vil i lovforslagets bemærkninger indgå retningslinjer for, hvad det nærmere vil sige, at undervisningen i væsentligt omfang skal organiseres og tilrettelægges med udgangspunkt i klassen, herunder at det skal være i alle fag.

Derudover suppleres reglerne for brug af holddannelse på 8.-10. klassetrin med krav om, at holddannelse på baggrund af den løbende evaluering af elevernes faglige niveau tidligst kan ske efter skoleårets begyndelse, og at der jævnlige (forstået som mindst hver 2.-3. måned) foretages en konkret pædagogisk begrundet vurdering af brugen af holddannelse på baggrund af fagligt niveau i forhold til undervisningen af såvel klassen som sådan som den enkelte elev. Dette gøres for at sikre, at der ikke gives adgang til permanent niveaudeling, og at der løbende tages stilling til brugen af holddannelse.

Konkret beslutning om brug af holddannelse, herunder på baggrund af fagligt niveau hver 2.-3. måned, sker under ansvar over for skolens leder og skal være inden for de af skolebestyrelsen fastlagte principper for holddannelse.

Reglerne for 8.-10. klassetrin udvides til også at omfatte 7. klassetrin, så alle klassetrin i udskolingen vil være omfattet af de samme regler.

50 pct.-reglen, som herefter alene gælder i indskolingen, suppleres med en bestemmelse om, at holddannelse af praktiske grunde (fx med hensyn til idræt eller hvor faglokalernes indretning og størrelse gør det nødvendigt at dele eleverne i hold), ikke skal regnes med ved opgørelsen af omfanget af holddannelse i indskolingen.

Der ændres ikke på de gældende regler for brug af holddannelse i børnehaveklassen og på 1.-6. klassetrin udover ud over ophævelsen af 50 pct.-reglen fra og med 4. klasse og muligheden for at undtage praktisk begrundet holddannelse fra 50 pct.-reglen i indskoling.

Der vil fortsat gælde de centrale regler om, at holddannelse ikke på forhånd må fastlægges for et helt skoleår ad gangen.

Samlet set er der tale om såvel en lempelse som en opstramning – en lempelse i forhold til omfanget af holddannelse på 4.-10. klassetrin, og en opstramning i forhold til betingelserne for brugen af holddannelse på 8.-10. klassetrin i forhold til mulighederne for niveaudeling. I forhold til 7. klassetrin vil der være tale om en lempelse af mulighederne for brug af holddannelse på baggrund af fagligt niveau. Endvidere sker der en lempelse af 50 pct.-reglen i forhold til indskoling.

Med henblik på at vurdere effekten af forskellige initiativer i reformen gennemføres en række evalueringer, *jf. afsnit 5.1*. Som led heri gennemføres en evaluering af skolernes brug af holddannelse, herunder udviklingen i skolernes brug af holddannelse på baggrund af fagligt niveau og betydningen for elevernes tilknytning til stamklassen. Evalueringen vil have et særskilt fokus på at undersøge, om bestemmelsen om, at eleverne skal undervises med udgangspunkt i deres klasse, følges, og at lempelsen af holddannelsesreglerne ikke medfører store klasser ad bagvejen.

Den ikke fagopdelte undervisning (den understøttende undervisning) vil ikke være omfattet af holddannelsesregler.

4.4. Rådet for Børns Læring

Der er behov for at se børnenes læring fra 0-16 år i en sammenhæng. Dagtilbudene skal stimulere børnenes lyst til at lære, og der skal være en mere glidende overgang mellem dagtilbud og folkeskole.

Der er derfor enighed om, at det nuværende skoleråd udvides med repræsentanter for dagtilbudsområdet og omdøbes til Råd for Børns Læring. Herved samles de børne- og ungdomsinstitutioner, som kommunerne har ansvar for i et samlet råd.

Rådet for Børns Læring skal fortsat være uafhængigt og ledes af et formandskab på fem til syv personer, der skal repræsentere en særlig indsigt i forhold til dagtilbud og folkeskolen.

5. Aftaleparterne og den videre udvikling af rammerne for folkeskolen

5.1. Lovproces og aftaleparterne

Et lovudkast baseret på denne aftale sendes snarest i høring med henblik på senere fremsættelse. Forud herfor har lovforslaget været sendt til godkendelse hos aftaleparterne.

Aftaleparterne er enige om, at folkeskolen efter denne styrkelse af det faglige niveau skal have ro til at fokusere på at få gennemført de mange nye og omfattende ændringer til en styrkelse af folkeskolens faglige niveau. Det betyder, at aftaleparterne i videst muligt omfang vil sikre, at folkeskolen får en pause fra større reformer, så den ikke fortsat år efter år bliver pålagt nye og omfattende regelændringer.

Aftaleparterne følger løbende aftalens implementering, og der vil bl.a. i denne sammenhæng kunne ske ændringer af lovgivningen. Der udarbejdes en implementeringsplan for aftalen, ligesom der udarbejdes en oversigt over aftalens ændringer mv., som sendes til kommuner, skoler mv.

Med henblik på at vurdere effekten af de forskellige initiativer gennemføres evalueringer, som forelægges for aftaleparterne. Ministeriet for Børn og Undervisning vil løbende følge aftalens udmøntning og fremlægge resultaterne for aftaleparterne.

Børne- og undervisningsministeren vil give Folketinget en redegørelse senest 5 år efter lovens ikrafttræden om lovens virkning og eventuelle behov for ændringer.

Børne- og undervisningsministeren vil videreføre det etablerede partnerskab for folkeskolen.

Bilag 1. De nationale resultatmål og opfølgning på de nationale resultatmål

Aftaleparterne vil fastholde og udvikle folkeskolens styrker og faglighed ved at arbejde for følgende tre overordnede nationale mål:

- 1) Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- 2) Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
- 3) Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

De tre nationale mål for folkeskolens udvikling er operationaliseret i følgende klare, enkle og målbare resultatmål.

Mål 1. Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan

Resultatmål 1.1. for mål 1: Mindst 80 pct. af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.

Status: Nedenfor fremgår det, hvor mange elever der i 2012 fik 3 eller derover for hver test i dansk, læsning og matematik:

Dansk, læsning 2. klasse niveau 3, 4 og 5: 76 pct.
 Dansk, læsning 4. klasse niveau 3, 4 og 5: 73 pct.
 Dansk, læsning 6. klasse niveau 3, 4 og 5: 75 pct.
 Dansk, læsning 8. klasse niveau 3, 4 og 5: 77 pct.
 Matematik 3. klasse niveau 3, 4 og 5: 70 pct.
 Matematik 6. klasse niveau 3, 4 og 5: 76 pct.

Baseline vil blive endeligt fastlagt i forbindelse med kriteriebaseret af de nationale test.

Resultatmål 1.2. for mål 1: Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år

Status: I 2012 fik 7 pct. af eleverne i 8. klasse topscoren 5 i de nationale test i læsning. 9 pct. af eleverne i 6. klasse fik topscoren 5 i de nationale test i matematik. Baseline vil blive endeligt fastlagt i forbindelse med kriteriebaseret af de nationale test. Det tilstræbes at fastlægge niveauer, så de svarer til PISA's kategorisering.

Mål 2. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater

Resultatmål for mål 2: Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik uanset social baggrund skal reduceres år for år.

Status: Fordelt på social baggrund (forældreuddannelse) er andelen af elever, der scorer 1 (data for fritagne elever er ikke bearbejdet og derfor ikke medtaget) i de nationale test over 20 pct. for elever med forældre med kun grundskole eller ukendt uddannelsesbaggrund, mens andelen ligger under 5 pct. for elever med forældre med en mellemlang eller lang videregående uddannelse for alle test. Baseline vil blive endeligt fastlagt i forbindelse med kriteriebaseret af de nationale test. Det tilstræbes at fastlægge niveauer, så de svarer til PISA's kategorisering.

Mål 3. Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

Resultatmål for mål 3: Elevernes trivsel skal øges.

Status: 80 pct. af de deltagende elever i 0.-3. klasse svarer "ja" til spørgsmålet: "Er du glad for at gå i SFO?" og 76 pct. svarer "ja" til, at de er glade for at gå i skole. For eleverne i 4.-10. klasse svarer 27 pct. "ja, altid" til spørgsmålet "Er du glad for din skole?", mens 65 pct. af eleverne svarer "ja,

for det meste". Resultaterne stammer fra rapporten "Elevs syn på undervisningsmiljøet i grundskolen, Termometertal fra skoleåret 2010-2011", som er udgivet af DCUM. Der vil skulle udvikles en obligatorisk robust målindikator for trivsel med udgangspunkt i bl.a. DCUM's Termometertal.

Resultatmål for elevernes faglige udvikling tager udgangspunkt i de nationale testresultater. Det gør det muligt at belyse det faglige niveau i både indskolingen, på mellemtrinnet og i udskolingen.

Resultatmål vil kunne opgøres på nationalt niveau, kommunalt niveau, skoleniveau og for den enkelte klasse, og vil således være et centralt omdrejningspunkt for den dialog og opfølgning der skal ske på alle niveauer i forhold til udviklingen i elevernes faglige niveau og trivsel.

Resultatmål vil ikke føre til yderligere offentliggørelse af testresultater, da adgangen til data vil være målrettet de enkelte brugergrupper, og adgang til data vil være begrænset til de indikatorer, som er nødvendige for at understøtte kvalitetsudviklingen på det givne niveau.

Som støtte til kommunernes og skolernes arbejde med opfølgning på resultatmål og kvalitetsudvikling stilles der supplerende indikatorer til rådighed for kommunerne, herunder fx hvor stor en andel af skolens elever, der påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse, og hvor stor en andel af eleverne, der ikke opnår karakteren 2 ved folkeskolens afgangsprøver.

Anvendelse af de nationale test som resultatmål medfører, at der sker en teknisk omlægning af testene inden for rammerne af det eksisterende testsystem, således at testene bliver kriteriebaserede og kan anvendes til at vurdere elevernes kompetenceniveau og progression i forhold til på forhånd fastsatte kriterier i læsning og matematik. Resultatmålet for trivsel medfører, at eksisterende trivselsmålinger videreudvikles og gøres obligatorisk.